

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO ZMIANY NR 13/21 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

MIASTA LEŻAJSKA

Warszawa, 24 lutego 2022 r.

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany nr 13/21 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska

Zlecniodawca: Burmistrz miasta Leżajska

Opracowujący: Budplan Sp. z o.o.
04-327 Warszawa ul. Kordeckiego 20

Kierujący zespołem autorskim: mgr inż. Aleksandra Radawiec

Aleksandra Radawiec

Zespół autorski: inż. Zuzanna Górecka-Gąbka
inż. Agata Grzelak
mgr inż. Izabela Bielowska

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	7
1.1	Podstawa formalno-prawna opracowania.....	7
1.2	Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.....	7
2	Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	8
2.1	Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania.....	8
2.2	Cel i zawartość dokumentu	9
2.3	Zmiany wprowadzone w porównaniu z obowiązującym studium	10
3	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	12
4	Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	12
4.1	Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów.....	12
4.2	Jakość środowiska.....	20
4.3	Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności	24
4.4	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	25
5	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	25
5.1	Zagrożenia wynikające z zagospodarowania terenu	25
5.2	Zagrożenia naturalne	27
6	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	29
7	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.	30
7.1	Identyfikacja możliwych oddziaływań	30
7.2	Oddziaływanie na ludzi	31
7.3	Oddziaływanie na wodę	33
7.4	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	34
7.5	Oddziaływanie na zasoby naturalne	34
7.6	Oddziaływanie na krajobraz	34
7.7	Oddziaływanie na klimat	35
7.8	Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną.....	35
7.9	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	36
7.10	Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	36
7.11	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii.....	36

8	Znaczące oddziaływania planowanego dokumentu na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania	37
9	Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie	37
9.1	Zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	37
9.2	Zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska	38
9.3	Zgodności z przepisami zawartymi w aktach o utworzeniu obszarów i obiektów chronionych oraz planach ochrony	38
9.4	Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej	38
9.5	Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania, a pozostałymi terenami	38
10	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	38
11	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	38
12	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	38
13	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	39
14	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	39
15	Oświadczenie autora prognozy	41
16	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	42
17	Materiały źródłowe	42

1 Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko do zmiany nr 13/21 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska sporządzonej zgodnie z uchwałą nr XXXIX/239/21 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 13 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 13/21 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Niniejsza prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie, który wyraził swoje stanowisko w piśmie z dnia 25 listopada 2021 r. (znak pisma: WOOŚ.411.1.144.2021.AP.2) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Leżajsku, który wyraził swoje stanowisko w piśmie z dnia 5 listopada 2021 r. (znak pisma: PSNZ.9020.2.7.2021).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu studium. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie studium warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących

form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie studium, sprzyjających ochronie środowiska.

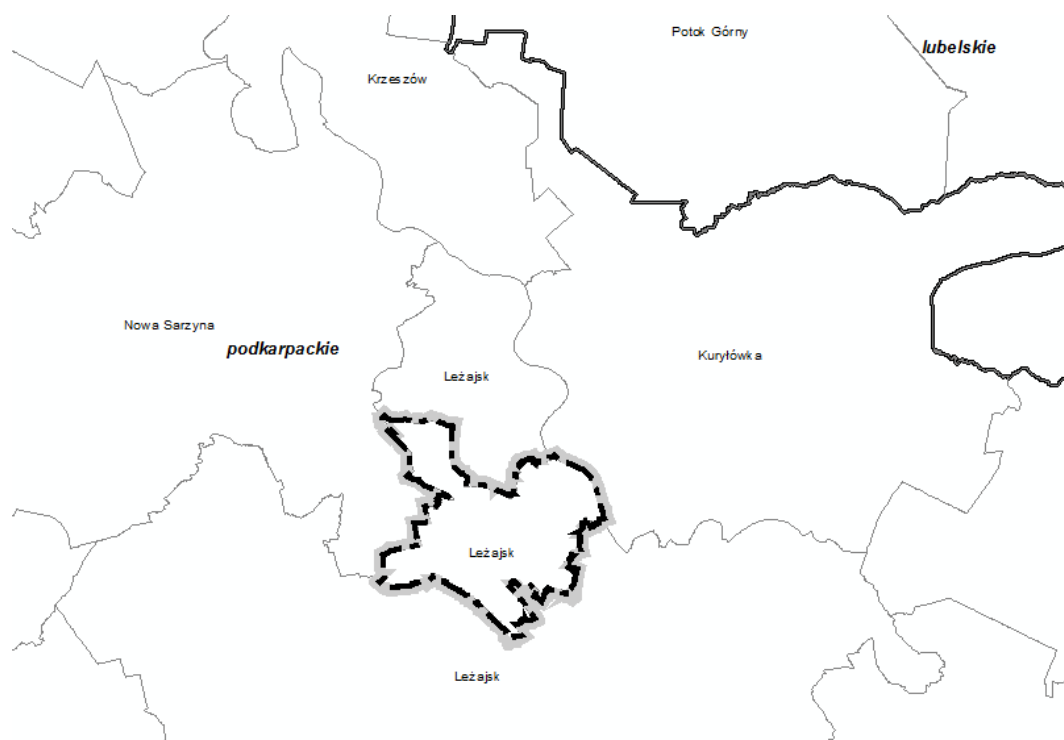
Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.1 Charakterystyka i lokalizacja terenu opracowania

Miasto Leżajsk położone jest w północnej części województwa podkarpackiego. Jego powierzchnia wynosi ok. 2058 ha i stanowi ok. 3,4% powierzchni powiatu leżajskiego. Miasto sąsiaduje z gminą wiejską Leżajsk oraz Kuryłówka, a także z gminą miejsko-wiejską Nowa Sarzyna.

Rysunek 1 Położenie miasta Leżajsk na tle podziału administracyjnego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK – państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju

2.2 Cel i zawartość dokumentu

Konieczność sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska wynika z uchwały nr XXXIX/239/21 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 13 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 13/21 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska. Rada Miasta podjęła niniejszą decyzję celem dostosowania studium do zmian zachodzących w sferze społeczno-gospodarczej i potrzeb inwestycyjnych miasta.

Zmiana studium ma obejmować teren położony w północno-wschodniej części miasta, o łącznej powierzchni ok. 2,2 ha. Zmiana dotyczy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, przyjętego uchwałą Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r., wraz z jego zmianami uchwalonymi: uchwałą Nr VII/64/03 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 18 czerwca 2003 r., uchwałą nr XXXII/201/09 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 30 października 2009 r., uchwałą Nr XXIX/194/13 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 27 sierpnia 2013 r., uchwałą Nr VI/47/19 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 15 kwietnia 2019 r., uchwałą Nr XIII/95/19 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 18 listopada 2019 r. oraz uchwałą Nr XXXV/224/21 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 24 maja 2021 r. zwaną dalej Studium.

Rysunek 2 Położenie obszaru objętego zmianą studium

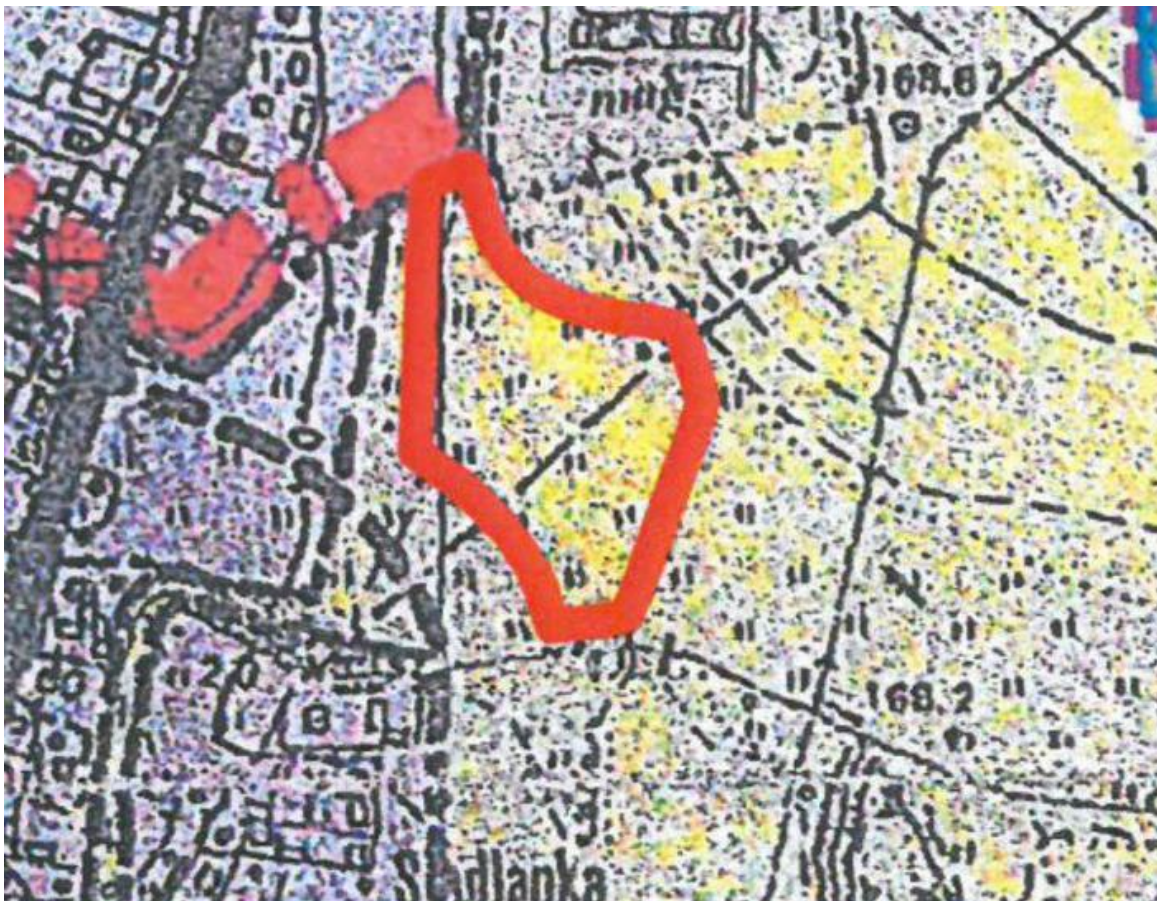
źródło: opracowanie własne na podstawie ortofotomapy

2.3 Zmiany wprowadzone w porównaniu z obowiązującym studium

Z punktu widzenia oceny wpływu ustaleń projektu dokumentu planistycznego na środowisko najistotniejsze jest zidentyfikowanie ryzyka wystąpienia konfliktów przestrzennych. W tym celu należy wskazać w jaki sposób projekt studium umożliwia lub ogranicza możliwości realizacji nowych inwestycji, przy czym należy odnieść się do obowiązującego stanu planistycznego, czyli obowiązującego studium.

Miasto Leżajsk posiada obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte w 1999 r. ze zmianami, w którym określono kierunki zagospodarowania przestrzennego, układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury, ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego itd.

W Studium analizowany teren położony jest w obszarze: R – rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Rysunek 3 Przeznaczenie analizowanego obszaru względem aktualnego studium

źródło: opracowanie własne na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Leżajsk z 1999 r. ze zmianami

Zmiana dokumentu spowodowana jest koniecznością dokonania modyfikacji ustaleń obowiązującego studium, w szczególności poprzez określenie nowych sposobów zagospodarowania w obrębie wskazanych obszarów. Zmiana przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni.

W związku z powyższym, w projekcie zmiany studium dla całego terenu ustala się następujący kierunek w przeznaczeniu terenu:

- **MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.**

Rysunek 4 Przeznaczenie analizowanego obszaru względem projektu zmiany studium

źródło: opracowanie własne na podstawie projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miasta Leżajska

W projekcie zmiany studium dla analizowanego obszaru na terenach przeznaczonych dotychczas pod rolniczą przestrzeń produkcyjną (R) wprowadzono tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW).

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowego uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono ustalenia programu ochrony środowiska i dostępnych opracowań ekofizjograficznych.

Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie miasta, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

Wziąwszy pod uwagę obowiązujący stan planistyczny, na skutek sporządzenia zmiany studium nastąpi zwiększenie terenów zabudowanych – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna. W odniesieniu do stanu istniejącego (brak zabudowy) może nastąpić realizacja nowej zabudowy na wyznaczonych terenach, która będzie brana pod uwagę w dalszej części prognozy oddziaływania na środowisko.

4 Charakterystyka środowiska przyrodniczego obszaru objętego sporządzeniem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

4.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenów

Obszar obejmuje teren niezainwestowany, stanowiący grunty rolne – pastwiska IV oraz V klasy bonitacyjnej, ponadto we wschodniej części obszaru znajduje się nieużytek. Przez środek obszaru przebiega droga utwardzona, której stan określa się jako średni. Obszary porośnięte są pojedynczymi drzewami i krzewami, jak również roślinnością ruderalną.

Wzdłuż południowej i wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega ciek wodny Jagódka. Od zachodu teren sąsiaduje z drogą lokalną wzdłuż ul. Długiej, natomiast od północy obszar graniczy z terenami o przeznaczeniu rolniczym.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa. W stosunkowo niewielkiej odległości, ok. 350 m na północny-wschód zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

Od wschodu teren graniczy w gruntami rolnymi.

Rzeźba terenu i geologia

Pod względem morfologicznym, badany teren wg. J. Kondrackiego leży w obrębie Doliny Dolnego Sanu. Jest to rozległa dolina złożona z systemu tarasów plejstoceny i holoceny. Obszar obejmuje fragment terasy nadzalewowej II od południa ze starorzeczem Sanu rozcinającym powierzchnię terasy nadzalewowej I rzeki San. Terasa nadzalewowa stanowi płaską rozległą powierzchnię o niewielkich i małych różnicach nachyleń (0-2%) nachyloną w kierunku wschodnim. Rozcina ją fragment starorzecza rzeki San. Nachylenia w obrębie badanego terenu wynoszą 0 – 2% tylko lokalnie dochodzą do 5% lub są większe w obrębie skarp sztucznych związanych z torami kolejowymi.

Prawdopodobnie u schyłku zlodowaceń środkowopolskich i północnopolskich powierzchnie tarasów były nadbudowywane osadami pyłowymi, nawiewanymi w tym czasie w kierunku progu Karpat, a w omawianym rejonie akumulowanymi przy udziale wód płynących. Jak się wydaje świadectwem tego mogą być mułki obserwowane w profilach otworów wiertniczych w okolicy Leżajska.

Drugim głównym elementem morfologii Doliny Sanu jest dno doliny z pokrywą osadów holoceny pokrywające część obszaru miasta. Charakterystyczną cechą rzeźby omawianego poziomu jest występowanie licznych starorzeczy, wciętych do głębokości około 3–4 m. Stan zachowania starorzeczy jest różny, od niewyraźnych zakłębłości terenu do form wyznaczonych pasami łąk lub głębokich koryt wypełnionych wodą. Warte odnotowania jest wkraczanie pokrywy madowej tego poziomu na osady piaszczyste najniższego tarasu plejstoceny (5,0–9,0 m n.p. rzeki).

Teren opracowania położony jest na utworach czwartorzędowych tj. piaskach, miejscami mułkach i żwirach, rzecznych tarasów nadzalewowych 5,0-9,0 m n.p. rzeki (Sanu).

Surowce mineralne

Na terenie miasta Leżajska występuje 5 udokumentowanych złóż kopalin. 3 z nich stanowią złoża kruszywa naturalnego, natomiast pozostałe stanowią złoża piasków przem. materiałów wapienno-piaskowych (silikatowych) oraz złoża gazu ziemnego.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Klimat

Rejon miasta Leżajsk znajduje się obszarze wpływu głównie kontynentalnego, których charakteryzuje się wysokimi amplitudami temperatury powietrza, późną i krótką wiosną, długim latem oraz długą i chłodną zimą z trwałą pokrywą lodową oraz większymi niż średnie w Polsce opadami atmosferycznymi.

Z punktu widzenia planowania przestrzennego istotniejszy jest klimat lokalny, tzw. topoklimat.

Na zróżnicowanie topoklimatyczne wpływa zróżnicowanie morfologiczne terenu oraz jego użytkowanie, szczególnie pokrycie szatą roślinną.

Obszar opracowania stanowi tereny otwarte. Wzdłuż południowej i wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega ciek wodny Jagódka. Od zachodu teren sąsiaduje z drogą lokalną wzdłuż ul. Długiej, natomiast od północy obszar graniczy z terenami o przeznaczeniu rolniczym.

Ze względu na stosunkowo wysoki poziom wód gruntowych teren topoklimat przedmiotowego obszaru charakteryzuje się gorszymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi, powodowanych, większą częstotliwością występowania mgieł, skracających czas nasłonecznienia i częstym występowaniem zjawisk inwersyjnych.

Gleby

Rodzaj gleby zależy przede wszystkim od skały macierzystej (utworów budujących podłoże), a także od

innych czynników: ukształtowania terenu, warunków klimatycznych, szaty roślinnej oraz działalności człowieka.

Ponad połowa gruntów w mieście Leżajsku należy do użytków rolnych (48,7%). Obszar miasta cechuje duże zróżnicowanie gleb i ich rolniczej przydatności. Najwartościowsze gleby organiczne występują w południowo – wschodniej oraz północnej części miasta. Gleby występujące w dolinie rzeki San zaliczane są do kompleksu pszennego dobrego i zajmują około 20% powierzchni gruntów ornych. Największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego. Gleby wysokich klas bonitacyjnych, tj. II, III i IV stanowią 78% powierzchni użytków rolnych. W produkcji roślinnej głównym kierunkiem gospodarczym są zboża i okopowe, a głównymi roślinami ziemniaki i warzywa. Pierwszeństwo tych upraw jest powiązane z rozwiniętym na terenie miasta Leżajska przemysłem przetwórstwa owocowo – warzywnego.

Powierzchnię Leżajsk budują różnorodne utwory. W części zachodniej dominują gliny zwałowe oraz utwory lodowcowe (piaski, żwiry i głązy) z okresu zlodowacenia południowopolskiego. W części wschodniej i północnej przeważają osady rzeczne doliny Wisłoka. Są to mady, mułki, piaski i żwiry wieku plejstoceniowego i holoceniowego. W części południowej omawianego obszaru znaczną część powierzchni pokrywają utwory lessowe, a także piaski i gliny deluwialne.

W terenie opracowania gleby powstały na piaskach pyłowych rzecznych.

Zgodnie z zestawieniem klasoużytków na analizowanym terenie występują gleby IV i V klasy bonitacyjnej.

Wody powierzchniowe

Przez jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny lub sztuczny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne, jednolity pod względem hydromorfologicznym i biologicznym. Scalone części wód powstają ze złączenia kilku sąsiadujących ze sobą jednolitych części wód o podobnej charakterystyce.

Miasto Leżajsk w całości położone jest w dorzeczu Wisły. W granicach miasta przebiegają granice czterech zlewni JCWP: Błotni, Jagódki, Malinianki oraz Sanu od Wisłoka do Złotej. Wymienione JCWP, oprócz Błotni, stanowią silnie zmienione części wód.

Tabela 1 Ocena stanu powierzchniowych wód płynących

źródło: opracowanie własne na podstawie danych RZGW w Warszawie

nazwa i kod jcwp ¹	typ jcwp	status	obszar dorzecza
Błotnia RW200017227189	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	Obszar dorzecza Wisły
Jagódka RW20001722732	Potok nizinny piaszczysty	Silnie zmieniona część wód	Obszar dorzecza Wisły
Malinianka RW20001722736	Potok nizinny piaszczysty	Silnie zmieniona część wód	Obszar dorzecza Wisły
San od Wisłoka do Złotej RW20002122733	Wielka rzeka nizinna	Silnie zmieniona część wód	Obszar dorzecza Wisły

Struga Jagódka płynie przez gminę Leżajsk, przepływa przez Lasy Leżajskie, w których ma swoje źródła, Leżajsk i Stare Miasto, gdzie uchodzi do Sanu. W Leżajsku na strudze utworzono sztuczny zalew Floryda.

Źródło rzeki Malinianka znajduje się na południe od miejscowości Maleniska, na wysokości 216 m n.p.m. Obszar ten leży w mezoregionie Płaskowyż Kolbuszowski, znajdującym się w środkowej części Kotliny

¹ jednolita część wód powierzchniowych

Sandomierskiej. Malinianka przez większość swojej długości płynie w obrębie gminy Nowa Sarzyna, konsekwentnie doliną o szerokości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Bieg górny Malinianki znajduje się na terenie Nadleśnictwa Leżajsk, na północ od rezerwatu „Suchy Łuk”. W miejscu tym mamy jeszcze źródła kilku mniejszych rzek (w tym Jagódki przepływającej przez Leżajsk).

Błotnia przepływa w południowej części miasta Leżajska.

San stanowi prawobrzeżny dopływ Wisły, przepływa wzdłuż północno-wschodniej granicy miasta Leżajska. Wzdłuż biegu rzeki występują miejscowo szerokie starorzecza. W odległych czasach tereny Leżajska stanowiły znaczne obszary rozległych starorzeczy Sanu.

Poza tym w mieście nie występują większe ciek naturalne, pojedynczo występują niewielkie sztuczne zbiorniki wodne. Na terenie miasta zlokalizowane są również rowy stanowiące pozostałości starorzecza Sanu.

Obszar opracowania położony jest w zasięgu zlewni Jagódka (RW20001722732).

Wody podziemne

Pośród typów wód podziemnych najpowszechniejszymi są:

- wody gruntowe, które występują najpłycej i oddzielone są od powierzchni ziemi przepuszczalną strefą ponad zwierciadłem wody (strefa aeracji), intensywnie zasilane przez infiltrujące opady atmosferyczne;
- wody wgłębne, znajdujące się w warstwach wodonośnych pokrytych utworami słabo przepuszczalnymi. Związek z powierzchnią jest ograniczony, co zmniejsza zasilanie, ale zwiększa odporność na zanieczyszczenia;
- wody głębinowe, czyli wody izolowane od powierzchni ziemi większymi kompleksami utworów nieprzepuszczalnych.

Na terenie miasta Leżajsk wody podziemne występują w czwartorzędowym piętrze wodonośnym, gdzie użytkowy poziom wodonośny stanowią piaski i żwiry rzeczne i wodnolodowcowe. Zasilany jest on przez infiltrację wód opadowych. Zwierciadło wód poziomu czwartorzędowego ma najczęściej charakter swobodny.

Wody z piętra czwartorzędowego są intensywnie eksploatowane zarówno dla celów przemysłowych jak i komunalnych, część ujęć ma wyznaczone strefy ochrony pośredniej. Ujęcia przemysłowe, dla których wyznaczono strefę ochrony pośredniej znajdujące się w Leżajsku to: dla Zakładów Piwowarskich (240 m³/h), oraz dla bazy MZK (32,0 m³/h).

W obszarze opracowania głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi 2 – 5 m. Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych określony został jako wysoki.

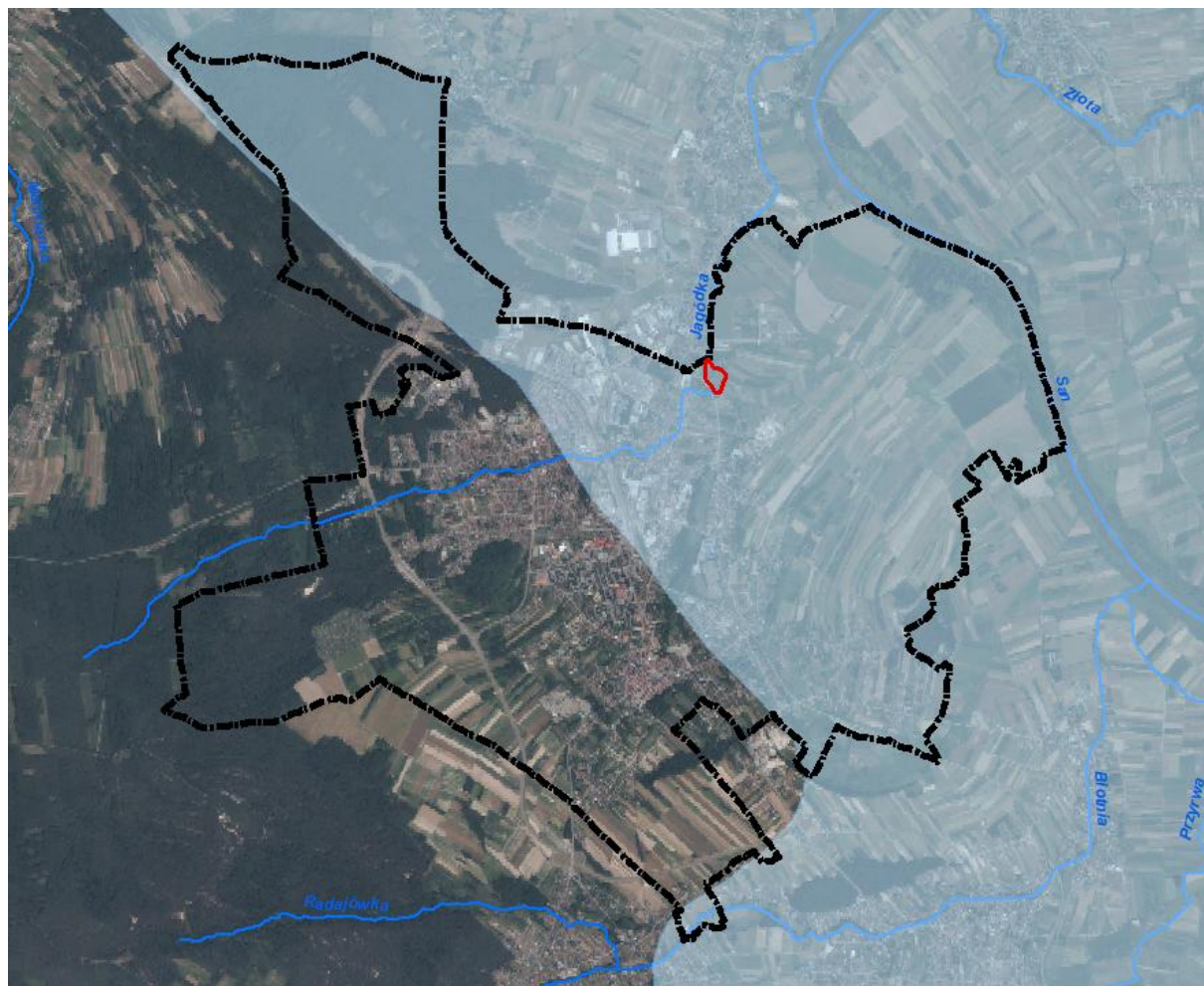
Zgodnie z podziałem obszaru dorzecza Górnej Wisły na jednolite części wód podziemnych, miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000136, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Zbiornik ten posiada dokumentację hydrogeologiczną Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica-Stalowa Wola-Rzeszów z 2011 r. Praktycznie dla całego obszaru zbiornika wskazuje się potrzebę wyznaczania obszaru ochronnego GZWP (proponowany obszar ochronny). Obszar ochronny ustalony na podstawie uwarunkowania hydrogeologicznego składa się z dwóch części, których łączna powierzchnia wynosi ok. 2 035,36 km². W obrębie proponowanego obszaru ochronnego GZWP nr 425 dominują tereny rolnicze w związku z tym proponowane zakazy, nakazy i ograniczenia w użytkowaniu są ukierunkowane na zabezpieczenie wód poziomu zbiornikowego przed zagrożeniami związanymi z rolniczą

formą użytkowania terenu. Obszary te wyznaczane są na podstawie rozporządzenia odpowiedniego dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

□ granica obszaru opracowania — rzeki
- · - · - granica miasta Leżajsk Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”

Rysunek 6 Główne zbiorniki wód podziemnych w terenie opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie podobszarów projektowanego obszaru ochronnego GZWP nr 405 RZGW

Szata roślinna i fauna

Leżajsk jest miastem o funkcjach usługowo – administracyjnej, przemysłowej oraz turystycznej. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, zajmujące powierzchnię 1 007,1 ha co stanowi 48,7% powierzchni miasta. Obecnie grunty rolne zajmują 760,9 ha co stanowi 36,9% powierzchni, zaś łąki i pastwiska 241 ha, lasy i grunty leśne to 480,8 ha co stanowi 23,3% powierzchni, tereny komunikacyjne zajmują 151,7 ha - 7,4 % powierzchni.

Głównym bogactwem naturalnym Leżajska są lasy. W jego północnej części rozciąga się obszar leśny, będący pozostałością rozległej niegdyś Puszczy Sandomierskiej. Na części tego obszaru utworzono rezerwat przyrody „Las Klasztorny” o powierzchni 39,5 ha. Rezerwat powstał w celu zachowania dla celów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o cechach zespołu naturalnego, z bogatą i ciekawą florą, charakteryzującą stosunki przyrodnicze dawnej Puszczy Sandomierskiej.

Wszystkie lasy położone w obrębie miasta są lasami ochronnymi. Połowę areалу gruntów leśnych stanowią lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Leżajsk. Lasy na terenie miasta tworzą przeważnie zwarte kompleksy, z których każdy charakteryzuje się odmienną florą, co jest spowodowane różnicami

geologicznymi, czyli odmiennymi właściwościami podłoża. Głównymi typami siedliskowymi lasów są: las mieszany świeży, bór mieszany świeży oraz bór świeży. Dominujące gatunki drzew to sosna, brzoza, buk, świerk, jodła, olcha, brzoza, osika, klon, grab.

Miejskie zbiorowiska roślinne, naturalne lub zbliżone do naturalnych, mają duże znaczenie w kształtowaniu warunków życia mieszkańców miasta. Obszary te nie tylko mają wartość użytkowo-estetyczną, ale są siedliskiem bogatej fauny i flory. Poza lasami, do cennych ekosystemów na terenie miasta należą również parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej i ulicznej.

Zbiorowiska leśne stanowią miejsce występowania wielu gatunków ptaków, ale również większych i mniejszych ssaków.

Na terenie miasta Leżajsk występują również zbiorowiska roślinne o charakterze naturalnym, związane z rzekami oraz roślinność ruderalna i segetalna związana z terenami zainwestowanymi.

Zbiorowiska o charakterze naturalnym dotyczą przede wszystkim środowisk wodnych – jest to roślinność drobnych cieków stanowiąca szuwały, roślinność tarasów zalewowych. Na tych obszarach występuje głównie ptactwo wodne, a także drobne płazy.

Roślinność ruderalna występująca na terenie miasta związana jest z terenami przekształconymi przez człowieka takimi jak tereny zielone urządzone, osiedli mieszkaniowych, drogi, przydroża. Roślinność segetalna występuje na terenach pól uprawnych, łąk, pastwisk i nieużytków. Na tych obszarach spotkać można zwierzęta takie jak zając szarak, jeź, mysz polna, a także ptactwo.

Teren opracowania stanowią grunty rolne – pastwiska IV oraz V klasy bonitacyjnej, we wschodniej części obszaru znajduje się nieużytek. Przez środek obszaru przebiega droga utwardzona, której stan określa się jako średni.

Wzdłuż południowej i wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega ciek wodny Jagódka. Od zachodu teren sąsiaduje z drogą lokalną wzdłuż ul. Długiej, natomiast od północy obszar graniczy z terenami o przeznaczeniu rolniczym.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów w znacznej mierze zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa. W stosunkowo niewielkiej odległości, ok. 350 m na północno-wschód zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

Obszary porośnięte są pojedynczymi drzewami i krzewami, jak również roślinnością ruderalną. Na florę obszaru opracowania składają się pospolite gatunki drzew (m.in. wierzba, olsza, dzikie drzewa owocowe) oraz roślinność trawiasta i zielna porastająca nieużytkowane grunty rolne. Stwierdzono ponadto występowanie kilku gatunków inwazyjnych tj. klon jesionolistny, róża pomarszczona, robinia akacjowa, nawłóć kanadyjska.

Całość stanowi obszar niezagospodarowany, podlegający powolnej sukcesji naturalnej.

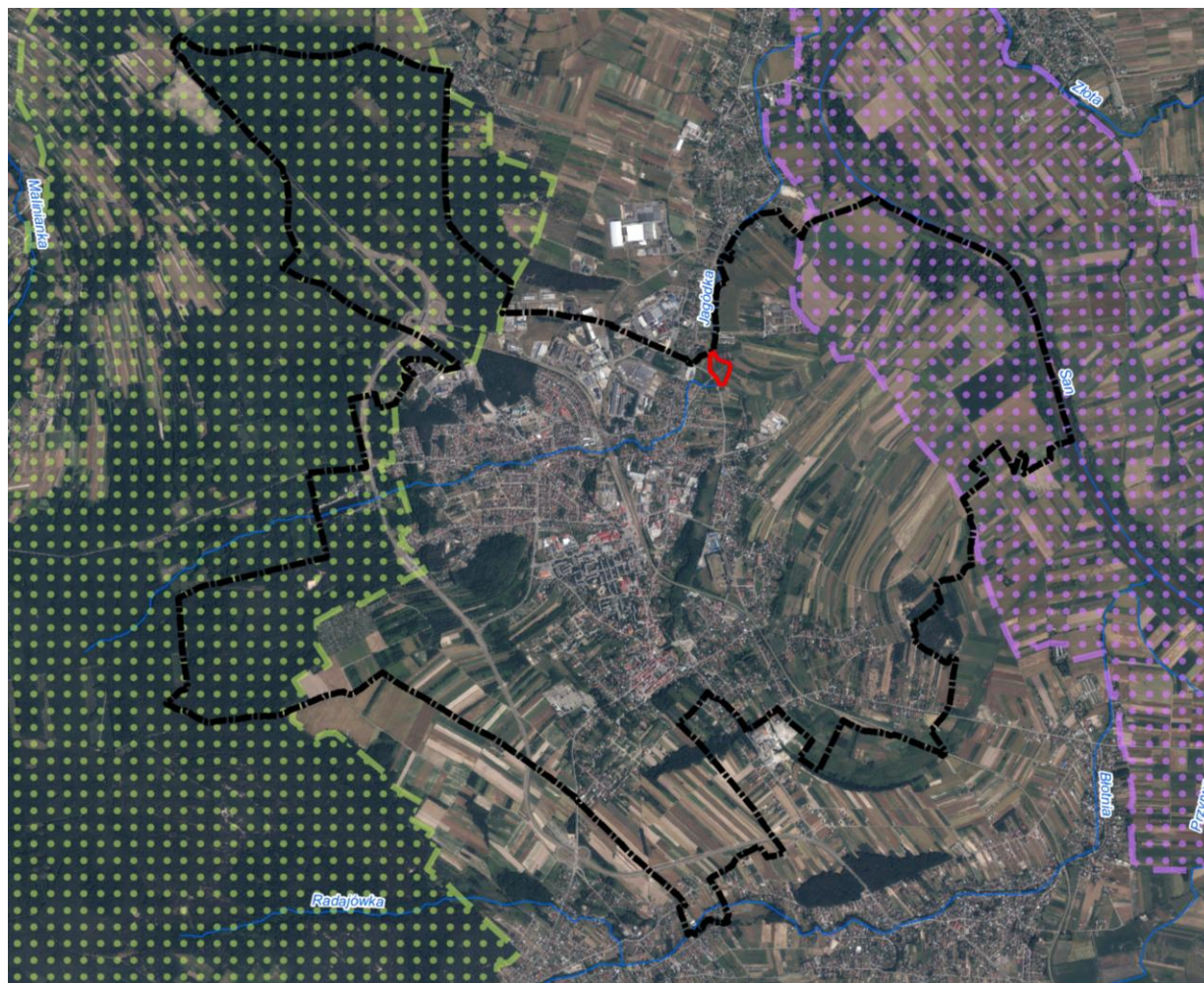
Obszar opracowania nie stanowi istotnego siedliska i żerowiska zwierząt. Ze względu na jego zagospodarowanie można spodziewać się występowania gatunków typowych dla terenów rolniczych, trawiastych i zadrzewionych, takich jak: zając, mysz, kuropatwa, bażant, lis czy kret oraz przedstawicieli ornitofauny takich jak szpak, sikorka, czy skowronek.

Sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

Miasto Leżajsk położone jest w zasięgu występowania korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach ogólnopolskich i europejskich koncepcji powiązań przyrodniczych (ECONET-PL, Natura2000, PAN).

Na zlecenie Ministerstwa Środowiska w 2005 r. Jędrzejewski wraz z zespołem opracował projekt korytarzy ekologicznych łączących sieć obszarów Natura 2000. W latach 2009 – 2010 przeprowadzono prace weryfikujące i aktualizujące przebieg opracowanej w 2005 r. koncepcji sieci korytarzy ekologicznych. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące je w ekologiczną całość. Za obszary węzłowe uznawano tereny chronione tj.: parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz wybrane rezerваты przyrody i obszary chronionego krajobrazu, a także ze względu na ważniejsze funkcje ekologiczne – duże kompleksy leśne, doliny rzeczne oraz inne tereny dobrze zachowane pod względem przyrodniczym. Ze względu na znaczny udział terenów leśnych w zachodniej części miasta oraz położenie w dolinie Sanu w północno-wschodniej części, przez

teren Leżajska przebiega odpowiednio korytarze ekologiczny Puszcza Sandomierska – Dolina Sanu (KPd 6B) oraz korytarz ekologiczny Dolina Sanu (KPd 2C).

— granica obszaru opracowania

— granica miasta Leżajsk

Sieć korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce

— Dolina Sanu

— Puszcza Sandomierska - Dolina Sanu

Rysunek 7 System połączeń ekologicznych w terenie opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

Obszar opracowania znajduje się poza korytarzami rangi międzynarodowej i krajowej.

Korytarze o znaczeniu regionalnym i lokalnym

Obszarami tworzącymi podstawowy system przyrodniczy miasta są: dolina Sanu, tereny lasów, zalesień oraz zieleń nieurządzona związana z obniżeniami dolinnymi i terenami otwartymi. Jako tereny współtworzące system przyrodniczy wymienia się również tereny zieleni urządzonej takie jak: tereny zieleni urządzonej (parki, skwery), ogrody działkowe, cmentarze oraz tereny zieleni urządzonej z usługami sportu i rekreacji, gdzie dopuszczona jest lokalizacja zabudowy związanej z danym typem terenu.

Obszar opracowania położony jest w północno-wschodniej części miasta. Oddalony od rzeki San o ponad 1 km oraz od terenów typowo leśnych, stanowi obszar półotwarty, ulegający naturalnej sukcesji.

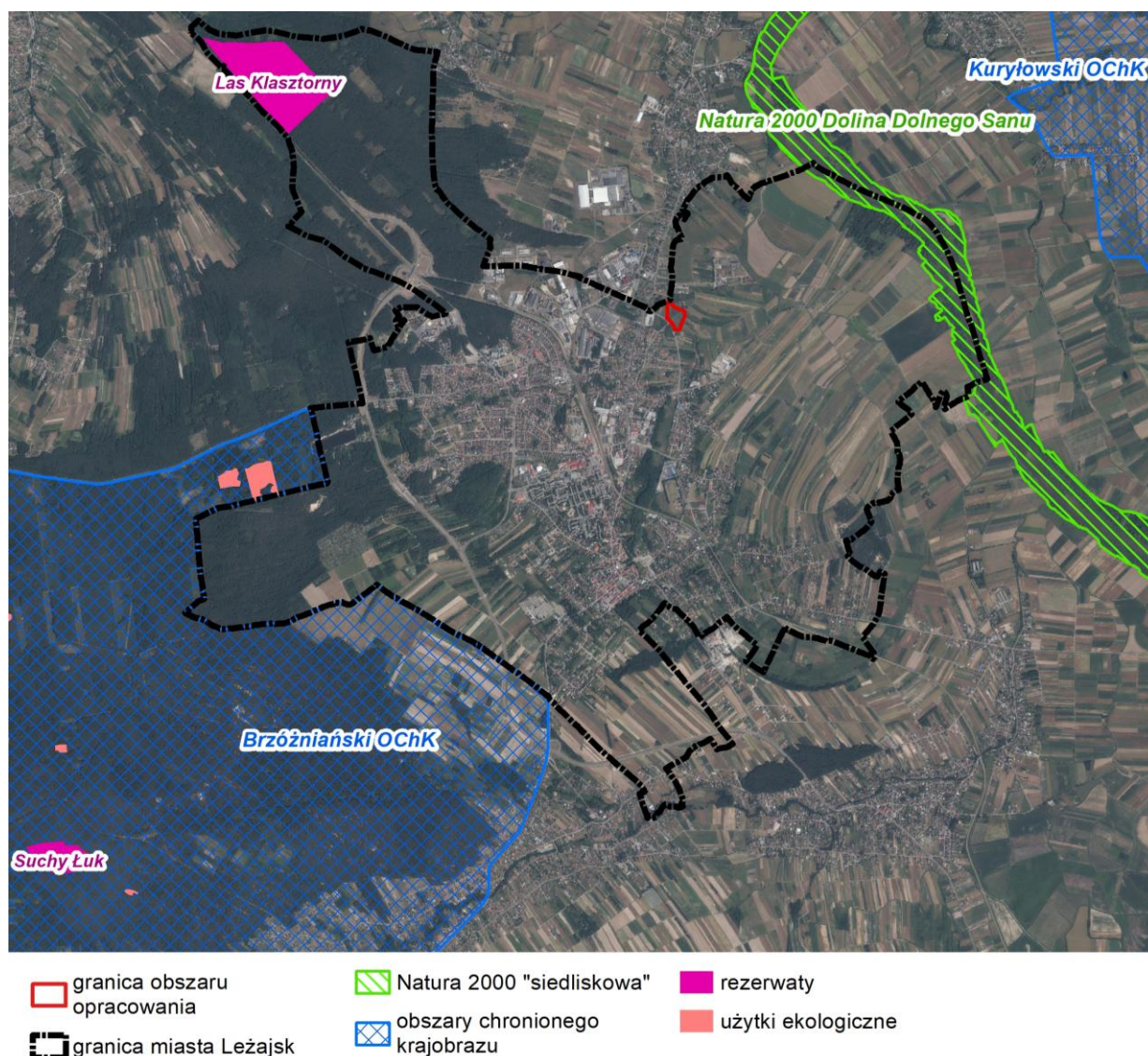
Wzdłuż południowej i wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega ciek wodny Jagódka. Od zachodu teren sąsiaduje z drogą lokalną wzdłuż ul. Długiej, natomiast od północy obszar graniczy z terenami o przeznaczeniu rolniczym.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa. W stosunkowo niewielkiej odległości, ok. 350 m na północny-wschód zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

Przedmiotowy obszar nie stanowi korytarzy ekologicznych o znaczeniu regionalnym lub lokalnym.

Formy ochrony przyrody

Obszar opracowania nie jest objęty prawną formą ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55).

Rysunek 8 Wielkoobszarowe formy prawnie chronione na terenie miasta Leżajsk

źródło: opracowanie własne, dane SWDE

Zasoby krajobrazowe

Na ogólną fizjonomię krajobrazu wpływa ukształtowanie terenu, wartości przyrodnicze (szata roślinna), sposób użytkowania terenu oraz wartości kulturowe.

Leżajsk charakteryzuje się układem miejskim wraz z towarzyszącymi terenami otwartymi o półotwartymi w postaci lasów oraz doliny rzeki San.

Cennym zasobem krajobrazowym są obszary objęte ochroną przyrodniczą, głównie siedliska leśne wraz z podmokłymi terenami i doliną Sanu stanowiącymi wartościowy zasób krajobrazowy.

Teren opracowania stanowią grunty rolne – pastwiska IV oraz V klasy bonitacyjnej, ponadto we wschodniej części obszaru znajduje się nieużytek. Przez środek obszaru przebiega droga utwardzona, której stan określa się jako średni. Obszary porośnięte jest pojedynczymi drzewami i krzewami, jak również roślinnością ruderalną.

Wzdłuż południowej i wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega ciek wodny Jagódka. Od zachodu teren sąsiaduje z drogą lokalną wzdłuż ul. Długiej, natomiast od północy obszar graniczy z terenami o przeznaczeniu rolniczym.

Całość stanowi obszar niezagospodarowany, podlegający powolnej sukcesji naturalnej.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa. W stosunkowo niewielkiej odległości, ok. 350 m na północny-wschód zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

W związku z powyższym analizowany teren opracowania charakteryzuje się niewielkimi walorami krajobrazowymi, które wynikają głównie w dużej powierzchni terenów otwartych oraz porośniętych drzewami.

4.2 Jakość środowiska

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej oraz zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, art. eutrofizacja powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Powietrze atmosferyczne

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności poprzez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszenie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowisk. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa podkarpackiego wydzielone zostały 2 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Miasto Leżajsk zostało zaliczone do strefy podkarpackiej.

Tabela 2 Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

(źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport za rok 2020. WIOŚ Rzeszów, 2021)

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń											
	NO ₂ ²	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM 10	PM 2,5	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A/D2
ze względu na ochronę roślin	A	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2

Gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczały poziomy dopuszczalny lub docelowy powiększony o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony;
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu przekraczały poziom celu długoterminowego.

W strefie podkarpackiej nie notuje się wielu przekroczeń stężeń substancji chemicznych, jednak przekroczenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu należą do najgroźniejszych..

Wody powierzchniowe

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach PMŚ wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Badania prowadzone przez WIOŚ Rzeszów mają na celu przede wszystkim dostarczenie wiedzy o stanie ekologicznym (lub potencjalnie ekologicznym) i stanie chemicznym rzek w województwie, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczu, w tym do ich ochrony przed eutrofizacją i zanieczyszczeniami antropogenicznymi. Oceny wód dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2019, poz. 2149).

Obszar miasta położony jest w terenie czterech zlewni JCWP. Na podstawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*, jcwp Jagódka w zasięgu której znajduje się obszar opracowania, charakteryzuje się złym stanem oraz jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

² dla roślin NO_x

Tabela 3 Ocena stanu zlewni

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

nazwa i kod jcwp	stan	cele środowiskowe		ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	odstępstwo	typ odstępstwa	termin osiągnięcia dobrego stanu	uzasadnienie odstępstwa	obszary ochronne
		stan ekologiczny	stan chemiczny						
Blotnia RW200017227189	zły	dobry	dobry	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: brak możliwości technicznych	2021	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.	Tak. Rezerwat przyrody Suchy Łuk, pow. 9,9 ha. OZW Dolina Dolnego Sanu, pow. 10176,6 ha.
Jagódka RW20001722732	zły	dobry	dobry	zagrożona	tak	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: brak możliwości	2021	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn	Tak. OZW Dolina Dolnego Sanu, pow. 10176,6 ha.

						technicznych, dysproporcjonalne koszty		nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.	
Malinianka RW20001722736	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy	Tak. OZW Dolina Dolnego Sanu, pow. 10176,6 ha.
San od Wiśłoka do Złotej RW20002122733	dobry	dobry	dobry	niezagrożona	nie	nie dotyczy	2015	nie dotyczy	Tak. OZW Dolina Dolnego Sanu, pow. 10176,6 ha.

Jakość wód podziemnych

Jednostką wyznaczoną do przeprowadzania oceny ilościowego i jakościowego stanu wód podziemnych jest jednolita część wód podziemnych (JCWPd). Jednolita część wód podziemnych oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Wydzielana jest jako zbiorowisko wód podziemnych, występujących w warstwie lub warstwach wodonośnych, stanowiących lub mogących stanowić źródło wody do spożycia znaczące w zaopatrzeniu ludności lub istotne dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Miasto Leżajsk, w tym teren opracowania, położony jest w jednolitej części wód podziemnych oznaczonej kodem PLGW2000136, dla której stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry. Jest to część wód niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia ustanowionych dla niej celów środowiskowych. JCWPd, o której mowa znajduje się wykazie obszarów chronionych ze względu na przeznaczenie do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę.

Tabela 4 Jednolite części wód podziemnych i ich stan

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2016)

kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	cel środowiskowy	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	odstępstwa	typ odstępstwa	termin osiągnięcia dobrego stanu
PLGW2000136	dobry	dobry	dobry stan chemiczny i ilościowy	niezagrożona	nie	nie dotyczy	2015

Główne zbiorniki wód podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) to wydzielone szczególnie cenne i zasobne struktury wodonośne, wytypowane jako wymagające ochrony obszary, spełniające określone wymagania ilościowe i jakościowe oraz stanowiące istotne w skali kraju rezerwuary dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Zbiornik ten posiada dokumentację hydrogeologiczną Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica-Stalowa Wola-Rzeszów z 2011 r. Praktycznie dla całego obszaru zbiornika wskazuje się potrzebę wyznaczania obszaru ochronnego GZWP (proponowany obszar ochronny). Obszar ochronny ustalony na podstawie uwarunkowania hydrogeologicznego składa się z dwóch części, których łączna powierzchnia wynosi ok. 2 035,36 km². W obrębie proponowanego obszaru ochronnego GZWP nr 425 dominują tereny rolnicze w związku z tym proponowane zakazy, nakazy i ograniczenia w użytkowaniu są ukierunkowane na zabezpieczenie wód poziomu zbiornikowego przed zagrożeniami związanymi z rolniczą formą użytkowania terenu. Obszary te wyznaczane są na podstawie rozporządzenia odpowiedniego dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

4.3 Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym bioróżnorodności

Obszar zmiany studium stanowi fragment miasta Leżajska wolny od zabudowy. Teren stanowi grunty rolne oraz drogę. Ponadto obszar graniczy w znacznej mierze z terenami zainwestowanymi. Zmiana kierunków zagospodarowania nawiązywać będzie do istniejącego zagospodarowania na sąsiednich terenach i jest zgodna z potrzebami mieszkańców. Projektowane przeznaczenie terenu przyczyni się docelowo do poprawy jakości środowiska przyrodniczego miasta. Jest to rozwiązanie prawidłowe zarówno pod względem zagospodarowania przestrzennego jak i ochrony środowiska przyrodniczego.

4.4 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska przyjętego uchwałą Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r. wraz z jego zmianami analizowany obszar to teren rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Miasto Leżajsk w małym stopniu pokryte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na terenie objętym zmianą studium nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium utrzymano by stan istniejący, teren ulegałby dalszej sukcesji naturalnej.

Przekształcenie obszaru dotąd niezainwestowanego pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w celu dostosowania do aktualnych potrzeb właściciela terenu i społeczności lokalnej przyczyni się do uzupełnienia luki pomiędzy terenami budowlanymi, a więc optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni, tym samym nie zaburzy ładu przestrzennego.

5 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

5.1 Zagrożenia wynikające z zagospodarowania terenu

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji, wzrastającym uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Klimat akustyczny na terenie miasta warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy, występowanie obiektów produkcyjnych, małych zakładów rzemieślniczych, koncentracja usług turystycznych.

Głównym źródłem hałasu w Leżajsku jest komunikacja drogowa. Przez miasto z północnego zachodu na południowy wschód przebiega droga krajowa nr 77 relacji Lipnik (Sandomierz) – Przemyśl. Wschodnią stroną miasta, niemal równolegle do drogi głównej przebiega linia kolejowa Przeworsk – Rozwadow. Wśród dróg wojewódzkich wymienić należy: - drogę 877 Naklik – Leżajsk – Szklary (gm. Kuryłówka, gm. Leżajsk, m. Leżajsk - ul. Siedlanka, ul. Sanowa, ul. Słowackiego, ul. Rynek, ul. Rzeszowska). Średni Dobowy Ruch Roczny (SDRR) na drodze nr 77 wynosi 6761 pojazdów na dobę (GDDKiA, 2015). Duże obciążenie ruchem posiada również trasa drogi wojewódzkiej nr 877, gdzie na odcinku Leżajsk – Łańcut SDRR wynosi odpowiednio od 6643 pojazdów na dobę.

Pozytywny wpływ na klimat akustyczny w Leżajsku ma obwodnica drogowa, która została wybudowana w ciągu drogi krajowej nr 77. Polepszenie nawierzchni ulic (z akustycznego punktu widzenia) oraz lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej poza strefami uciążliwości komunikacyjnych również wpływa dodatnio na klimat akustyczny miasta.

Hałas przemysłowy w Leżajsku nie jest uciążliwy, a w procesie pracy istniejących zakładów oraz ich zaplecza technicznego nie występują przekroczenia natężeń hałasu. Wzrasta zagrożenie hałasem ze strony niewielkich zakładów produkcyjnych, usługowych i gastronomicznych. Emitują one hałas o niewysokim poziomie i niewielkim zasięgu oddziaływania, często o nieznacznych przekroczeniach norm.

Obecnie w terenie opracowania jedynym źródłem hałasu może być ruch pojazdów na drodze przebiegającej wzdłuż analizowanego terenu.

Niska emisja

Najbardziej istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, w szczególności emisja z sektora bytowego oraz emisja komunikacyjna.

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza w mieście Leżajsk jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem, a nawet odpadami. Podobnie na stan powietrza ma wpływ działalność małych zakładów, niepodlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego.

Obecnie w terenie opracowania jedynym źródłem niskiej emisji może być ruch pojazdów na drodze przebiegającej wzdłuż analizowanego terenu.

Obszar nie posiada dostępu do sieci ciepłowniczej. W stosunkowo niewielkiej odległości przebiega sieć gazowa – oddalona ok. 150 m na zachód, która może stanowić niskoemisyjne źródło energii w celach grzewczych.

W sąsiedztwie analizowanego terenu źródłem niskiej emisji może być ruch samochodowy realizowany na przebiegających w sąsiedztwie drogach. Niska emisja związana może być również z ogrzewaniem budynków w sąsiedztwie, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem.

Gospodarka wodno-ściekowa

Miasto Leżajsk zaopatruje się w wodę z 4-ch studni głębinowych usytuowanych w różnych punktach miasta. Są to dwie studnie o łącznej wydajności: $Q_{maxh} = 114,3 \text{ m}^3/\text{h}$, wchodzące w skład ujęcia „Na Stojadle”, studnie: „Baza” o wydajności $32,0 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz studnia „Lipy” o wydajności ca. $22,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Studnie S-I i S-II „Stojadło” stanowią podstawowe ujęcie wody dla miasta i są eksploatowane równocześnie. Studnia S-III została zamknięta w 2012 r. w jej miejscu została wybudowana nowa studnia S-III bis o wydajności $Q_{max/h}$ o wydajności 40 m^3 (obecnie wydane pozwolenie wodno-prawne na wykonanie tej studni i na pobór wody podziemnej). Pozostałe studnie również są eksploatowane i dostarczają wodę dla potrzeb MZK sp. z o.o. w Leżajsku.

Długość sieci wodociągowej ciągle się zwiększa i aktualnie wynosi ok. 57 km (stan na 2019 r.). Z sieci korzysta 90,9 % mieszkańców miasta Leżajsk. Sieć wodociągowa jest ogólnie w dobrym stanie technicznym, a istniejące ujęcia pokrywają zaopatrzenie miasta w wodę.

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych jest nieuregulowana gospodarka ściekowa.

Długość sieci kanalizacyjnej ciągle się zwiększa i aktualnie wynosi ok. 49,3 km (stan na 2019 r.). Z sieci korzysta 88,5 % mieszkańców miasta Leżajsk.

Miasto posiada oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną z usuwaniem biogenów usytuowaną we wschodniej części, w kierunku rzeki San. Oczyszczalnia została zmodernizowana i rozbudowana do przepustowości hydraulicznej $Q_{\text{śrd}} = 11\,500 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{maxd}} = 14\,000 \text{ m}^3/\text{d}$. Przyjmuje ścieki bytowo – gospodarcze z terenów zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej oraz ścieki przemysłowe z dzielnicy przemysłowej.

Należy dążyć do rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków. Wpłyne to korzystnie na stan środowiska pod względem ograniczenia możliwości wystąpienia sytuacji nielegalnego wywozu ścieków i wylewania ich na pola lub do rowów.

Obszar posiada dostęp do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.

Obiekty potencjalnie uciążliwe

Na terenie Miasta Leżajska głównymi obiektami uciążliwymi są drogi – droga krajowa nr 77 oraz wojewódzka nr 877, a także linia kolejowa, a także obiekty produkcyjne, stacje benzynowe oraz oczyszczalnia ścieków.

Potencjalnymi źródłami wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych mogą być:

- zdarzenia związane z wypadkiem lub kolizją w transporcie drogowym substancji chemicznych,
- rozszczelnienia zbiorników na stacjach paliw płynnych,
- nierozważne i niewłaściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi.

Na terenie Miasta Leżajsk w ostatnich latach nie było żadnej poważnej awarii przemysłowej.

W obszarze opracowania nie występują obiekty potencjalnie uciążliwe.

W odległości ok. 350 m na północ od obszaru opracowania zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków. Jej funkcjonowanie wiązać się może z powstawaniem uciążliwości zapachowych. Biorąc jednak pod uwagę istniejące zainwestowanie terenów sąsiednich obszaru opracowania – zabudowa mieszkaniowo-usługowa, nie jest to zjawisko ograniczające możliwość realizacji zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi na tym terenie.

Zagrożenia dla jakości gleb

Z uwagi na znaczny udział gruntów rolnych w mieście, istotny wydaje się problem ich antropogenizacji. Głównym skutkiem antropogenizacji jest zajęcie gleb wysokiej jakości pod zabudowę, obniżenie zawartości składników pokarmowych w glebie poprzez intensywną uprawę i zbiór planów roślinnych oraz jednostronne przenawożenie gleby. Do tego procesu przyczynia się również ugniatanie gleby przez pojazdy i maszyny rolnicze, nieumiejętnie prowadzone gospodarowanie glebą (zbyt głęboka orka, wypalanie roślinności rozlewanie gnojowicy) oraz wadliwie prowadzone prace melioracyjne.

5.2 Zagrożenia naturalne

Osuwiska

Tereny miasta Leżajska nie jest narażony na występowanie osuwisk, nie wskazano w jego granicach występowania obszarów zagrożonych osuwiskami.

Zagrożenie powodziowe

Na terenie miasta Leżajska wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią (czyli obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%)), a także obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%). Wyznaczone na terenie Leżajska obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują tereny koryta rzeki San wraz z terenami przyległymi. Zgodnie z „Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” miasto Leżajsk zaliczono do gmin o podwyższonym poziomie ryzyka powodziowego. W regionie wodnym Górnej Wisły dominują powodzie rzeczne spowodowane naturalnymi warunkami sprzyjającymi zagrożeniu powodziowemu. Wśród nich wyróżnić należy: zbliżony do kolistego kształt zlewni, występowanie tzw. deszczy rozlewnych i nawałnych, niski poziom retencji powierzchniowej i gruntowej oraz duże spadki terenu sprzyjające szybkiemu spływowi powierzchniowemu i krótkim czasom koncentracji, co powoduje kształtowanie się gwałtownych, szybkich i wysokich fal wezbraniowych - w tym powodziowych.

Powodem nasilenia skutków powodzi, w tym powiększania się strat w ich wyniku, są presje o charakterze antropogenicznym, takie jak: zmiany w użytkowaniu gruntów, eksploatacja kopalin, urbanizacja, uszczelnienie terenu, rozbudowa infrastruktury drogowej itd., mające wpływ na wzrost zagrożenia powodziowego oraz wrażliwość terenów zagrożonych powodzią. intensywnym zasilaniem koryta rzecznej (w wyniku opadów deszczu i/lub topnienia śniegu) oraz powodzie wywołane zahamowaniem odpływu przez krę lub śryż.

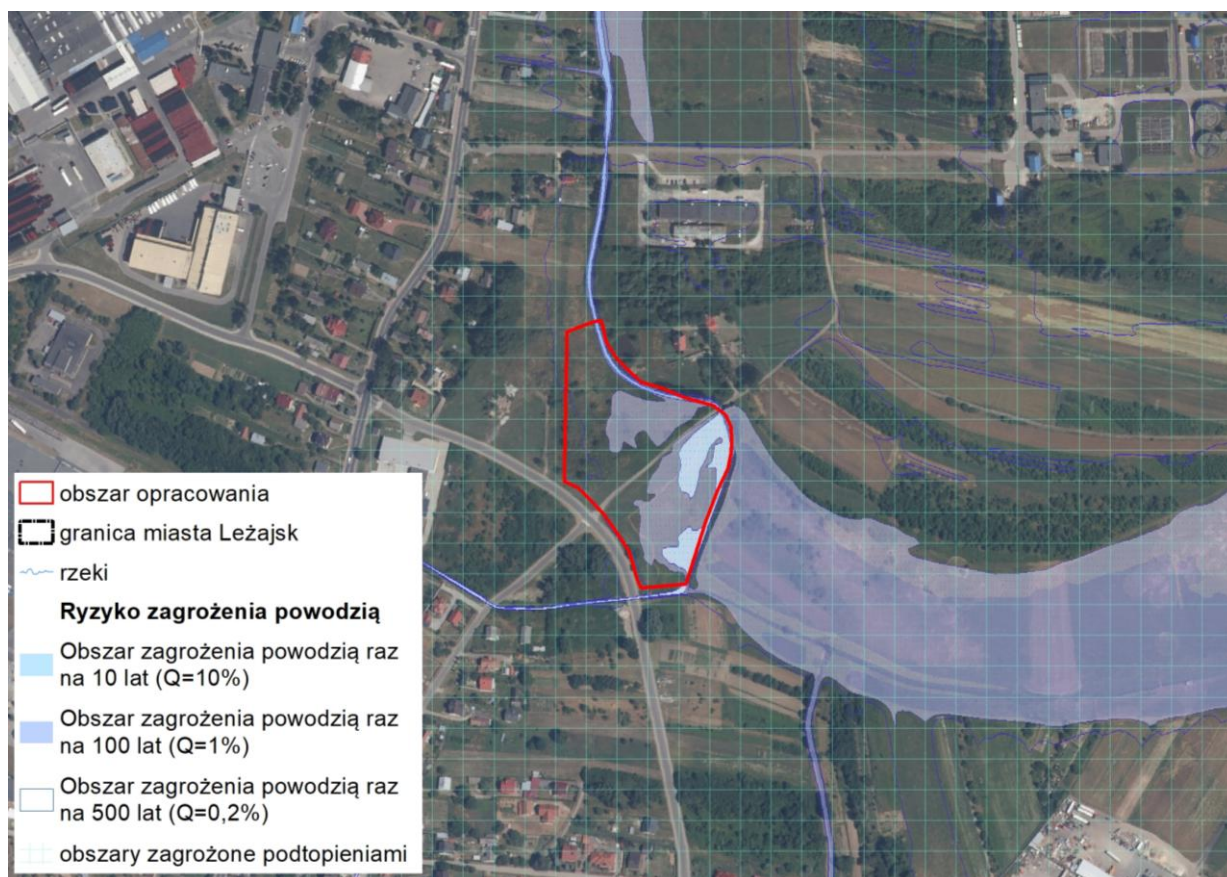
„Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” określa do realizacji w regionie wodnym Środkowej Wisły następujące kierunki działań o wysokim priorytecie:

- Wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- Określenie warunków możliwego zagospodarowywania obszarów chronionych przed zagrożeniami od strony morza;
- Odtwarzanie retencji dolin rzek;
- Budowa obiektów retencjonujących wodę;
- Budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych oraz budowli ochronnych pasa technicznego;
- Poprawa stanu technicznego istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej;
- Prowadzenie akcji lodołamania;
- Poprawa i rozwój krajowego systemu prognoz, monitoringu i ostrzeżeń – podniesienie poziomu ich jakości i wiarygodności;
- Budowa i usprawnienie lokalnych systemów ostrzegania przed powodzią;

Na terenie Leżajska wyznaczono również obszary zagrożone podtopieniami (tj. możliwe zasięgi występowania położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami).

Wschodnia część obszaru opracowania, znajduje się w terenie szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q=10\%$) oraz na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na sto lat ($Q=1\%$). Obszar opracowania położony jest również w terenie na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$).

Cały teren opracowania znajduje się również w obszarze podtopień.

Rysunek 9 Tereny zagrożone ryzykiem powodzi na terenie opracowania
źródło: opracowanie własne, dane SWDE

6 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt zmiany studium dotyczy niewielkiego w skali miasta terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ustalenia zmiany studium nie stoją w sprzeczności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu krajowym i międzynarodowym, dotyczącymi głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;

- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- ochrona korytarzy ekologicznych – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Krajową Strategią Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej, która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro).

7 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, która może wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii. Ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany studium na powierzchnię ziemi, glebę, kopalinę, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

7.1 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Przekształcenie obszaru dotąd niezainwestowanego pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w celu dostosowania do aktualnych potrzeb właściciela terenu i społeczności lokalnej przyczyni się do uzupełnienia luki pomiędzy terenami budowlanymi, a więc optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni, tym samym nie zaburzy ładu przestrzennego.

Obszar opracowania położony jest poza:

- formami ochrony przyrody,
- terenami górniczymi oraz udokumentowanymi złożami surowców mineralnych,
- terenami zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych,
- strefami ochronnymi wokół udokumentowanych ujęć wód podziemnych.

Obszar zmiany Studium spełnia wymogi jakie określone są dla terenów przydatnych dla lokalizacji zabudowy, przedmiotowy obszar charakteryzuje się średnio korzystnymi warunkami posadowienia budynków. Jednak biorąc pod uwagę istniejące zainwestowanie terenów bezpośrednio sąsiadujących, nie jest to zjawisko istotnie ograniczające.

W granicach obszaru zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego związanego z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Nie przewiduje się, aby zmiana ta spowodowała znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko, niemniej jednak nastąpi zajęcie powierzchni biologicznie czynnej, wzrosnąć może nieznacznie emisja zanieczyszczeń do atmosfery oraz ilość ścieków produkowanych na tym obszarze. W związku z tym realizacja funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej będzie brana pod uwagę w dalszej części prognozy oddziaływania na środowisko.

Nie przewiduje się znacznych oddziaływań na tereny sąsiadujące.

7.2 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Obecnie w terenie opracowania jedynym źródłem hałasu może być ruch pojazdów na drodze przebiegającej wzdłuż analizowanego terenu oraz na drogach przebiegających w sąsiedztwie.

Realizacja zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW) przyczyni się do zmiany klimatu akustycznego okolicy, jednak nie będą to zmiany powodujące znaczne uciążliwości dla przyszłych mieszkańców i otoczenia. Uciążliwość ta będzie miała charakter lokalny. Nawiązywać będą swoją intensywnością do poziomu hałasu realizowanego aktualnie w sąsiedztwie obszaru opracowania. Oddziaływania na etapie realizacji zabudowy również nie powinny być uciążliwe.

Nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na klimat akustyczny.

Oddziaływanie na powietrze

Obecnie w terenie opracowania jedynym źródłem niskiej emisji może być ruch pojazdów na drodze przebiegającej wzdłuż analizowanego terenu.

W sąsiedztwie przedmiotowego obszaru źródłem niskiej emisji może być ruch samochodowy realizowany na przebiegających w sąsiedztwie drogach. Niska emisja związana może być również z ogrzewaniem budynków w sąsiedztwie, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem.

Realizacja zabudowy mieszkaniowej na analizowanym terenie nie przyczyni się do zanieczyszczenia powietrza w skali lokalnej. Rozwiązania indywidualnego ogrzewania budynków mogą przyczyniać się do zwiększenia niskiej emisji, co ma ponadlokalne znaczenie, należy jednak podkreślić, że nowe budynki są zwykle wyposażone w nowoczesne, niskoemisyjne rozwiązania grzewcze. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne.

Obszar nie posiada dostępu do sieci ciepłowniczej. W stosunkowo niewielkiej odległości przebiega sieć gazowa – oddalona ok. 150 m na zachód. Wykorzystanie sieci gazowej w celach grzewczych przyczynić się może do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Realizacja dróg obsługujących ruch z i do planowanej zabudowy mieszkaniowej nie przyczyni się do istotnego zanieczyszczenia powietrza. Odbywający się ruch samochodowy będzie wynikał nie z samego faktu powstawania dróg, a z powstawania w okolicy zabudowy. Potencjalne zwiększenie ruchu samochodowego w obrębie wymienionych terenów, odbywającego się z i do nowopowstałych obiektów prowadzić będzie do emisji zanieczyszczeń i pyłów do powietrza. W obrębie terenów intensywność użytkowania planowanych obiektów będzie niska.

Nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na jakość powietrza.

Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne lub elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz. Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są: stacje radiowe i telewizyjne, elektroenergetyczne linie wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej, urządzenia radiolokacyjne oraz radionawigacyjne. Dopuszczalny poziom pola elektrycznego w zależności od funkcji obszaru określa szczegółowo *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)*.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania pola elektromagnetycznego.

Zagrożenie powodzią

Wschodnia część obszaru opracowania, znajduje się w terenie szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q=10\%$) oraz na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na sto lat ($Q=1\%$). Obszar opracowania położony jest również w terenie na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q=0,2\%$). Zagrożenie stanowi ciek Jagódka, stanowiący dopływ rzeki Sanu.

Teren obniża się w kierunku wschodnim. Dla terenów na których występuje szczególne zagrożenie powodzią maksymalna głębokość wody wynosi 0,5 m lub mniej, co nie spowoduje poważnego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi.

Zgodnie z *Planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły*, dla cieku Jagódka wyznacza się budowę prawego wału przeciwpowodziowego w określonych punktach, co zapewni dostateczną ochronę przeciwpowodziową.

Projekt zmiany studium ustala maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 30% powierzchni działki budowlanej, co wpłynie na ograniczenie powstawania terenów nieprzepuszczalnych i przyczyni tym samym do zachowania właściwego obiegu krążenia wody w przyrodzie. Ponadto projekt uwzględnia, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ustalenia zawarte w ustawie Prawo wodne.

Należy zwrócić uwagę, iż Jagódka jest niewielkim ciekim. Na terenach miasta, gdzie stwarzała największe zagrożenie w postaci lokalnych podtopień, dokonano prac konserwacyjnych m.in. „*Usuwanie szkód powodziowych na potoku Jagoda w Leżajsku*” (odcinek od ulicy Siedlanka do mostku łączącego ulice Borki z ulicą Przemysłową).

W rejonie przedmiotowego obszaru koryto cieku Jagódka ulega silnemu zarastaniu roślinnością korzeniącą się w dnie i na brzegach. Nastąpiło również znaczne obniżenie poziomu wody. Aktualnie ciek przyrównać można do rowu.

Rysunek 10 Koryto Jagódki na północ od terenu opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie www.google.pl/maps

Bezpośrednio w terenie opracowania dostrzeżenie koryta cieku jest praktycznie niemożliwe ze względu na silnie rozwiniętą roślinność, zarówno niską, krzewiastą jak i drzewiastą.

Rysunek 11 Ciek Jagódka w terenie opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie www.google.pl/maps

Projekt zmiany studium w celu ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań powodziowych na bezpieczeństwo ludzi i ich mienia ustala uwzględnienie ograniczeń w lokalizacji zabudowy i zagospodarowaniu terenu wynikających z położenia w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, tj. w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią przy realizacji zabudowy należy:

- usytuować parter budynku na wysokości co najmniej 0,8 m,
- uwzględnić zakaz realizacji kondygnacji podziemnej.

Jak wynika z przeprowadzonych analiz projektowana zabudowa i zagospodarowanie terenu nie spowoduje naruszenia ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, nie naruszy ustaleń planu zarządzaniem ryzykiem powodziowym, nie będzie stanowił zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków, nie naruszy funkcjonowania infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. 2020 poz. 1856) oraz nie utrudni zarządzania ryzykiem powodziowym.

Obiekty potencjalnie uciążliwe

W odległości ok. 350 m na północ od obszaru opracowania zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków. Jej funkcjonowanie wiązać się może z powstawaniem uciążliwości zapachowych. Biorąc jednak pod uwagę istniejące zainwestowanie terenów sąsiednich obszaru opracowania – zabudowa mieszkaniowo-usługowa, nie jest to zjawisko ograniczające możliwość realizacji zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi na tym terenie.

Zgodnie z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach dla rozbudowy ww. oczyszczalni w zakresie kompostowni osadów ściekowych i biokomponentów z dnia 24 czerwca 2015 r. (nr OS/AM.6220.2.4.2014/15), dla planowanego przedsięwzięcia nie zachodzi konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

Ponadto dla oczyszczalni zrealizowane zostać ma zadanie inwestycyjne pt. „Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Leżajsku wraz z rozbudową i przebudową infrastruktury towarzyszącej”, gdzie w ramach przedsięwzięcia wykonane zostaną roboty mające na celu m.in. redukcję uciążliwości zapachowych:

- remont komory przelewu burzowego,
- wyposażenie obiektu w biofiltry redukujące uciążliwości zapachowe.

7.3 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez produkcję ścieków, które w terenach nieobjętych kanalizacją sanitarną łatwo przedostają się do wód podziemnych i powierzchniowych, oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

Obszar opracowania posiada dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Teren opracowania został zakwalifikowany do obszarów o wysokim stopniu zagrożenia wód pierwszego poziomu wodonośnego.

Realizacja zabudowy przyczyni się do wzrostu ilości ścieków socjalno-bytowych. Dostęp do sieci kanalizacyjnej pozwala na odprowadzanie ścieków w sposób bezpieczny i korzystny dla środowiska. Nie przewiduje się innego odprowadzania ścieków niż do kanalizacji sanitarnej, co jest rozwiązaniem prawidłowym.

Projekt zmiany studium ustala maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 30% powierzchni działki budowlanej, co wpłynie na ograniczenie powstawania terenów nieprzepuszczalnych na tym terenie i przyczyni tym samym do zachowania właściwego obiegu krążenia wody w przyrodzie.

Nie przewiduje się aby realizacja ustaleń zmiany studium wpłynęła na możliwość osiągnięcia celów ustalonych dla jednolitych części wód.

Przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych. Powstające na tym terenie ścieki bytowe oraz oczyszczone ścieki odprowadzane do odbiornika nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska.

7.4 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Przekształcenia związane z budową nowych obiektów

Do niekorzystnych przekształceń terenu dochodzić będzie przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przewiduje się, że w celu realizacji zabudowy dochodzić będzie do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Skażenia gleb

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

7.5 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach obszaru opracowania nie występują złoża kopalin.

7.6 Oddziaływanie na krajobraz

Obszar opracowania stanowi teren wykorzystywany rolniczo, aktywny biologicznie. Nie charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. W wyniku realizacji terenów mieszkaniowych nastąpi przekształcenie tego obszaru pod zabudowę oraz powierzchnie utwardzone, co zmniejszy udział terenów otwartych. Jednak ze względu na stosunkowo małą powierzchnię planowanego przedsięwzięcia oraz bliskość terenów zabudowanych nie stwierdza się negatywnego oddziaływania na krajobraz.

Dzięki zapisom projektu zmiany studium zabudowa będzie rozwijała się w sposób zaplanowany i harmonijny.

7.7 Oddziaływanie na klimat

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, usłonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza. W wyniku wzrostu powierzchni zabudowy w stosunku do stanu istniejącego przewiduje się lokalne, pośrednie oddziaływanie na mikroklimat – zmniejszenie prędkości wiatru, podwyższenie temperatury. Będą to zmiany marginalne, łagodzone przez mikroklimat, w której znajduje się analizowany obszar.

W ramach przedsięwzięcia nie będą wytwarzane znaczne ilości gazów cieplarnianych, emitowanych do atmosfery. Gazy cieplarniane (tlenki węgla) emitowane będą w ilościach pomijalnie niskich i nie wpłyną w sposób istotny na powiększenie się efektu cieplarnianego.

Jednocześnie skala zabudowy, jej parametry takie jak wysokości i kubatura obiektów budowlanych zapewnia, że nie zostaną naruszone lokalne stosunki wodne, ani nie będzie utrudniany przepływ mas powietrza, co mogłoby wprowadzić zmiany w lokalnych warunkach klimatycznych, w szczególności w odniesieniu do wilgotności powietrza oraz prędkości i kierunków wiatrów.

Globalnie działania w obszarze zmiany studium mogą mieć znaczenie poprzez realizację polityki niskoemisyjnej (bądź działania wbrew tej polityce). Ważne są ustalenia dot. możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Biorąc pod uwagę specyfikę obszaru objętego zmianą studium nie było potrzeb formułowania obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, ponieważ w obszarze objętym zmianą studium nie wyznaczono takich obszarów. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium nie zachodzi konieczność wyznaczania obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w odniesieniu do urządzeń innych niż wolnostojące.

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu. W związku z realizacją ustaleń projektu zmiany studium nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na klimat. Ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt zmiany studium dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek terytorialnych. Ogólnie projekt uwzględnia cele adaptacyjne poprzez zmniejszenie emisyjności gospodarki.

7.8 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczną można rozumieć, jako stopień zachowania naturalnie występujących gatunków oraz zbiorowisk, a także ras zwierząt i form roślin. Różnorodność biologiczna występuje, zatem na trzech poziomach organizacji przyrody: ekosystemowym, gatunkowym, genetycznym.

Obszar stanowi obecnie niezagospodarowany teren zieleni naturalnej, będący częścią terenów otwartych, pól uprawnych graniczących z zabudową miasta. Stanowi obszar aktywny biologicznie. W granicach obszaru nie występują siedliska i gatunki roślin chronionych. Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo terenów zabudowanych, obszar charakteryzuje niskimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium będzie skutkowałą zajęciem terenu pod zabudowę. Zajęcie podlegających sukcesji terenów rolnych będzie skutkowało zniszczeniem roślinności i zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Należy wziąć pod uwagę, iż teren charakteryzuje się niskimi walorami przyrodniczymi. Z uwagi na rolnicze wykorzystanie okolicy i rozrastającą się zabudowę obszar jest

umiarkowanie wykorzystywany przez zwierzęta, nie jest kluczowym dla nich żerowiskiem ani miejscem rozrodu. W wyniku powstania większego kompleksu zabudowy ograniczy się możliwości żerowania zwierząt czy migracji, jednak tylko w skali lokalnej. Z drugiej strony kształtowanie zabudowy w zwarte kompleksy pozwala na ograniczanie jej rozpraszania w innych miejscach, a tym samym utrzymanie ich funkcji przyrodniczej.

Planowane przedsięwzięcie charakteryzuje się stosunkowo małą powierzchnią oraz bliskością terenów zabudowanych.

Nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań na ekosystemy i różnorodność biologiczną wynikających z projektu zmiany studium.

7.9 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

W terenie opracowania nie znajdują się zabytki, dobra kultury współczesnej bądź stanowiska archeologiczne. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń projektu zmiany studium na zabytki i dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej.

7.10 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na obszarze objętym zmianą studium nie występują obszary prawnie chronione.

7.11 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister ds. Gospodarki w porozumieniu z Ministrem ds. Zdrowia, Ministrem ds. Wewnętrznych i Ministrem ds. Ochrony Środowiska (Dz. U. 2002 Nr 58 poz. 535 z dnia 9 kwietnia 2002 ze zm.).

Na terenie objętym opracowaniem zmiany studium nie przewiduje się lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

8 Znaczące oddziaływania planowanego dokumentu na środowisko, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania

Poniższe rodzaje oddziaływań zostały opisane w powyższych rozdziałach, poniżej przedstawiono zestawienie prezentujące występowanie danego rodzaju oddziaływań, nie są to jednak oddziaływania znaczące.

Tabela 5 Przewidywane negatywne oddziaływania realizacji zapisów projektu studium na poszczególne elementy środowiska

ELEMENTY ŚRODOWISKA	RODZAJE ODDZIAŁYWAŃ	RODZAJ				CZAS					PRZESTRZEŃ	
		BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE	LOKALNE	PONADLOKALNE
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA		-	+	+	-	-	-	+	-	-	+	-
LUDZIE		-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-
ZWIERZĘTA		+	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-
ROŚLINY		+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-
WODA		-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-
POWIETRZE I HAŁAS		+	-	-	-	+	-	-	-	+	+	-
POWIERZCHNIA ZIEMI		-	-	+	-	-	+	-	-	+	+	-
KRAJOBRAZ		+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	-
ZASOBY NATURALNE		-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-
ZABYTKI		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DOBRA MATERIALNE		-	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
OBSZARY NATURA 2000		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

9 Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie

9.1 Zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

Po przeanalizowaniu ustaleń projektu zmiany studium uznano, iż przeznaczenie terenu określone w wymienionym dokumencie jest zgodne z opracowaniem ekofizjograficznym.

Analiza uwarunkowań ekofizjograficznych wskazuje, że na terenie objętym opracowaniem zasadne jest zlokalizowanie zabudowy mieszkaniowej.

9.2 Zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska

Ustalenia projektu zmiany studium są zgodne w podstawowym zakresie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy Prawo wodne, ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ustawy o ochronie przyrody i innych ustaw oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw, zawierających przepisy dotyczące ochrony środowiska.

9.3 Zgodności z przepisami zawartymi w aktach o utworzeniu obszarów i obiektów chronionych oraz planach ochrony

Brak oddziaływań. Na analizowanym terenie nie występują obszary prawnie chronione.

9.4 Skuteczność ochrony różnorodności biologicznej

Zapisy zmiany studium nie wpłyną ujemnie na zróżnicowanie biologiczne regionu.

9.5 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania, a pozostałymi terenami

Realizacja ustaleń zmiany studium wpływa lokalnie na proporcje pomiędzy terenami otwartymi aktywnymi biologicznie i terenami budowlanymi. Projekt przewiduje przyrost powierzchni terenów pod zabudowę kosztem powierzchni terenów otwartych. Należy podkreślić, że w szerszej skali lokalizacja nowych obiektów przy już istniejących jest rozwiązaniem korzystnym.

10 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie zmiany studium zostały rozwiązane w sposób prawidłowy. Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie w istotny negatywny sposób oddziaływała na środowisko.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Ustalenia zmiany studium nie będą oddziaływały na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania. Nie przewiduje się wskazywania ww. działań w związku z oddziaływaniami na obszary Natura 2000.

11 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

12 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium będzie prowadzony przez Radę Miasta Leżajsk. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w

cyklach corocznych. Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i monitorowanych parametrów, przygotowywanymi przez jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Ponadto należy realizować monitoring zgodnie z wydanymi decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach.

13 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

14 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej w prognozie są ustalenia zmiany nr 13/21 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska. Konieczność sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajsk wynika z uchwały nr XXXIX/239/21 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 13 września 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 13/21 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska. Rada Miasta podjęła niniejszą decyzję celem dostosowania studium do zmian zachodzących w sferze społeczno-gospodarczej i potrzeb inwestycyjnych miasta.

Zmiana studium ma obejmować teren położony w północno-wschodniej części miasta, o łącznej powierzchni ok. 2,2 ha. Zmiana dotyczy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska, przyjętego uchwałą Nr XII/99/99 Rady Miasta Leżajska z dnia 15 grudnia 1999 r., wraz z jego zmianami uchwalonymi: uchwałą Nr VII/64/03 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 18 czerwca 2003 r., uchwałą nr XXXII/201/09 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 30 października 2009 r., uchwałą Nr XXIX/194/13 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 27 sierpnia 2013 r., uchwałą Nr VI/47/19 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 15 kwietnia 2019 r., uchwałą Nr XIII/95/19 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 18 listopada 2019 r. oraz uchwałą Nr XXXV/224/21 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 24 maja 2021 r. zwaną dalej Studium.

W obowiązującym studium analizowany teren położony jest w obszarze: R – rolnicza przestrzeń produkcyjna.

Zmiana dokumentu spowodowana jest koniecznością dokonania modyfikacji ustaleń obowiązującego studium, w szczególności poprzez określenie nowych sposobów zagospodarowania w obrębie wskazanych obszarów. Zmiana przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni.

W związku z powyższym, w projekcie zmiany studium dla całego terenu ustala się następujący kierunek w przeznaczeniu terenu:

- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Obszar obejmuje teren niezainwestowany, stanowiący grunty rolne – pastwiska IV oraz V klasy bonitacyjnej, ponadto we wschodniej części obszaru znajduje się nieużytek. Przez środek obszaru przebiega droga utwardzona, której stan określa się jako średni. Obszary porośnięte jest pojedynczymi drzewami i krzewami, jak również roślinnością ruderalną.

Wzdłuż południowej i wschodniej granicy obszaru opracowania przebiega ciek wodny Jagódka. Od zachodu teren sąsiaduje z drogą lokalną wzdłuż ul. Długiej, natomiast od północy obszar graniczy z terenami o przeznaczeniu rolniczym.

Biorąc pod uwagę położenie terenu w skali miasta, jest on położony na granicy terenów zainwestowanych – na zachód od analizowanego obszaru zlokalizowana jest zabudowa miasta, głównie mieszkaniowa, usługowa oraz składowo-magazynowa. W stosunkowo niewielkiej odległości, ok. 350 m na północno-wschód zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

Przekształcenie obszaru dotąd niezainwestowanego pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w celu dostosowania do aktualnych potrzeb właściciela terenu i społeczności lokalnej przyczyni się do uzupełnienia luki pomiędzy terenami budowlanymi, a więc optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni, tym samym nie zaburzy ładu przestrzennego.

Obszar opracowania położony jest poza:

- formami ochrony przyrody,
- terenami górniczymi oraz udokumentowanymi złożami surowców mineralnych,
- terenami zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych,
- strefami ochronnymi wokół udokumentowanych ujęć wód podziemnych.

Obszar zmiany Studium spełnia wymogi jakie określone są dla terenów przydatnych dla lokalizacji zabudowy, przedmiotowy obszar charakteryzuje się średnio korzystnymi warunkami posadowienia budynków. Jednak biorąc pod uwagę istniejące zainwestowanie terenów bezpośrednio sąsiadujących, nie jest to zjawisko istotnie ograniczające.

W granicach obszaru zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych za wyjątkiem lokalizacji inwestycji celu publicznego związanego z realizacją infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Nie przewiduje się, aby zmiana ta spowodowała znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko, niemniej jednak nastąpi zajęcie powierzchni biologicznie czynnej, wzrosnąć może nieznacznie emisja zanieczyszczeń do atmosfery oraz ilość ścieków produkowanych na tym obszarze. Nie przewiduje się znacznych oddziaływań na tereny sąsiadujące.

Analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń zmiany studium prowadzić będzie Rada Miasta Leżajska. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

15 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 24 lutego 2022 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

W związku z 74a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2373)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany nr 13/21 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Radomiec

16 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2373);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1973);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1098);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 741);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1420);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2233);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1275);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 779);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1326);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2028);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 888);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 76);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 5, poz. 58 ze zm.);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

17 Materiały źródłowe

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Leżajska ze zmianami, 1999 r.;
2. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, 2020 r.;
3. J. Kondracki – Geografia fizyczna Polski – PWN Warszawa 1988 r.
4. S. Kozłowski – Przyrodnicze kryteria gospodarki przestrzennej EKO- KUL Lublin 1996 r.

5. Stan środowiska w woj. podkarpackim w 2020 r. WIOŚ Rzeszów 2021 r.
 6. Gminny program rewitalizacji miasta Leżajsk na lata 2016-2023 – Diagnoza, 2016;
Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):
 1. Mapa geologiczna Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; Arkusze z objaśnieniami – 956 – Leżajsk
 2. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995
 3. Warstwy tematyczne Nadleśnictwa Siedlce – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów;
 4. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
 5. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – obszary górnicze i tereny górnicze,
 - MIDAS – złoża kopalin,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002)
- Witryny internetowe
1. <http://www.wios.rzeszow.pl> Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie – publikacje dot. wyników monitoringu środowiska;
 2. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody – rejestry form ochrony przyrody;